

Katarzyna Madyjewska

Uniwersytet Warszawski

Język ubezpieczeń turystycznych w Polsce i Hiszpanii

Streszczenie

Celem artykułu jest przybliżenie słownictwa funkcjonującego na rynku polskim i hiszpańskim w sektorze ubezpieczeń turystycznych, a także widocznej na jego przykładzie specyfiki słownictwa ubezpieczeniowego. Artykuł omawia regulacje prawne w obu krajach, cechy języka warunków ubezpieczenia oraz odpowiedniki kluczowych pojęć polskich i hiszpańskich.

Słowa kluczowe: ubezpieczenia turystyczne, przekład, warunki ubezpieczenia, język specjalistyczny

1. Wstęp

Ubezpieczenia turystyczne są jednym z segmentów rynku ubezpieczeniowego w Polsce i w Hiszpanii. Ze względu na różnorodność świadczeń ten typ ubezpieczeń zawiera elementy ubezpieczeń majątkowych i osobowych. Specyficzne dla nich słownictwo ma charakter ponadnarodowy na terenie Unii Europejskiej dzięki unijnym regulacjom prawnym, unijnej polityce językowej oraz międzynarodowej działalności firm ubezpieczeniowych. Jest to istotne dla przekładu. Cechy języka w warunkach ubezpieczeń turystycznych można zakwalifikować zarówno do kategorii języka specjalistycznego, prawniczego, biznesowego, komunikacji publicznej, kancelaryjnego, jak i do kategorii branżowego żargonu.

2. Przedmiot i regulacje prawne ubezpieczeń turystycznych

Chociaż ubezpieczenia turystyczne nie są odrębnym pojęciem w prawie ubezpieczeniowym, są rozpowszechnionym produktem oferowanym przez firmy ubezpieczeniowe bezpośrednio lub – najczęściej – za pośrednictwem biur podróży. Stanowią kompendium różnych aspektów ubezpieczeń majątkowych z elementem ubezpieczeń niemajątkowych (Gasińska 2013).

Polisy turystyczne, oprócz standardowego pakietu pokrycia kosztów leczenia, tzw. assistance, czyli organizacji różnego typu serwisów, ubezpieczenia bagażu i następstw nieszczęśliwych wypadków, zawierają także ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej na osobie i na rzeczy, rezygnacji z podróży, wcześniejszego powrotu, świadczeń dla członków rodziny pozostających w kraju zamieszkania, świadczeń dla miłośników określonych sportów (golf, wędkarstwo, narciarstwo i inne). Ze względu na tę różnorodność słownictwo pojawiające się w warunkach ubezpieczeń turystycznych jest reprezentatywne dla różnego typu szkód i świadczeń. Ubezpieczenia podróżne znajdują się zarówno w ofercie bezpośredniej towarzystw ubezpieczeniowych, jak i pośrednio w ofercie biur podróży, przewoźników lotniczych, banków (do kart, kont, kredytów), sklepów i dostawców mediów. Ich popularność związana jest z rosnącą mobilnością turystów i chęcią pośredników (banków i przewoźników) uatrakcyjnienia oferty.

Na język warunków ubezpieczenia i komunikację między ubezpieczycielami a ubezpieczonymi mają wpływ przepisy prawa regulujące działalność ubezpieczeniową, warunki ubezpieczenia oraz branżowy żargon. W Polsce regulacje prawne to: Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej; Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym; Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń; Ustawa z dnia 22 maja 2013 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z późn. zm. oraz Ustawa z dnia 21 lipca 2016 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym. Z kolei w Hiszpanii przepisy regulujące działalność rynku ubezpieczeniowego są ujęte w następujących przepisach: Ustawa 50/1980 z dnia 8 października 1980 r. o umowie ubezpieczenia; Ustawa 20/2015 z dnia 14 lipca 2015 r. o organizacji, nadzorze i wypłacalności instytucji ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych; Ustawa 26/2006 z dnia 17 lipca 2006 r. o prywatnym pośrednictwie ubezpieczeniowym i reasekuracyjnym; Królewski Dekret ustawodawczy 8/2004 z dnia 29 października 2004 r. zatwierdzający tekst jednolity Ustawy o odpowiedzialności cywilnej i ubezpieczeniu w ruchu pojazdów silnikowych; Królewski Dekret ustawodawczy 4/2015 z dnia 23 października 2015 r. W niniejszym artykule skupimy się na słownictwie obowiązującym w Polsce i Hiszpanii w ramach rynku ubezpieczeniowego Unii Europejskiej¹.

¹ Jak wskazano w *Global Insurance Trends Analysis 2018*, rynek ubezpieczeń w UE jest drugi co do wielkości po USA, większy niż w Azji i pozostałych regionach. Z tego względu niniejszy artykuł zawęży analizę słownictwa do warunków ubezpieczenia obowiązujących w Hiszpanii, z pominięciem krajów latynoskich. [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-global-insurance-trends-analysis-2018/\\$File/ey-global-insurance-trends-analysis-2018.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-global-insurance-trends-analysis-2018/$File/ey-global-insurance-trends-analysis-2018.pdf) (dostęp: 25.08.2019).

Kluczowe dla treści warunków ubezpieczeń w Polsce są regulacje zawarte w art. 16 Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, który nakłada obowiązek określenia w warunkach ubezpieczenia dla klientów takich cech jak rodzaj i przedmiot ubezpieczenia, sumę gwarancyjną, prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia, zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, sposób ustalenia rozmiaru szkody, składkę oraz warunki zawarcia, zmiany i wypowiedzenia umowy. W Hiszpanii odpowiednikiem jest art. 8 Ustawy 50/1980 z dnia 8 października 1980 r. o umowie ubezpieczenia².

W obydwu krajach działają instytucje czuwające nad prawidłowym działaniem rynku ubezpieczeń. Nad rynkiem ubezpieczeń w Polsce kontrolę sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego, a ubezpieczeni konsumenci mogą domagać się interwencji Rzecznika Finansowego. W Hiszpanii funkcję nadzorczą pełni Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones (Dyrekcja Generalna ds. Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych).

3. Język warunków ubezpieczenia a aspekty przekładowe

Terminologia ubezpieczeniowa w obydwu krajach jest ujednolicona przepisami unijnymi³. Uregulowania te nie dotyczą konkretnie ubezpieczeń podróży, lecz różnych aspektów działalności ubezpieczeniowej i wystawiania polis, a zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji muszą ich przestrzegać w każdej formie ubezpieczenia.

² W brzmieniu oryginalnym: Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro (BOE núm. 250, de 17.10.1980); Ley 20/2015, de 14 de julio, de ordenación, supervisión y solvencia de las entidades aseguradoras y reaseguradoras (BOE núm. 168, de 15.07.2015); Ley 26/2006, de 17 de julio, de mediación de seguros y reaseguros privados (BOE núm. 170, de 19.07.2006); Real Decreto Legislativo 8/2004 de 29 de octubre, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley sobre responsabilidad civil y seguro en la circulación de vehículos a motor (BOE núm. 267, de 5.11.2004); Real Decreto Legislativo 4/2015 de 23 de octubre (texto refundido de la Ley del Mercado de Valores) (BOE núm. 255, de 24.10.2015).

³ Są to: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej; Dyrektywa 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej właścicieli pojazdów mechanicznych; Dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2002/83/WE z dnia 5 listopada 2002 r. dotycząca ubezpieczeń na życie; Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącznie II) w Dz. U. UE. L. z 2015 r. nr 12 poz. 1 ze zm.; Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/467 z dnia 30 września 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/35 w zakresie obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych w odniesieniu do kilku kategorii aktywów 12 poz. 1) z dnia 22 czerwca 1988 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie i ustanowienia przepisów ułatwiających skuteczne korzystanie ze swobody świadczenia usług oraz zmieniająca dyrektywę 73/239/EWG.

Traktaty unijne ustaliły równorzędny status języków unijnych, terminów prawnych i okołoprawnych używanych w poszczególnych wersjach językowych, co ułatwia pracę tłumaczy w zakresie glosariuszy i ekwiwalencji (Zaczykiewicz 2008: 149). Ten status jest jednak wewnątrznie zróżnicowany i nieuniknione jest pojawienie się rozbieżności z rodzimą nomenklaturą prawną (Biel 2014: 59-85). Niemniej jednak, teksty unijne nie tylko ustalają ekwiwalenty funkcjonujące w prawie ubezpieczeniowym państw członkowskich, lecz również systematyzują terminy istniejące. Jednocześnie terminologia obecna w języku prawnym tych regulacji oraz w języku prawniczym widocznym w analizach rynku ubezpieczeń nie wyczerpuje specyfiki terminologii i frazeologii ubezpieczeniowej⁴.

Branżowy język oraz warunki ubezpieczenia posługują się również żargonem, którego klient indywidualny nie uniknie. Potencjalny ubezpieczony spotka się więc ze zwrotami typu: repatriacja, asystor, niewykorzystane świadczenia, nagłe zachorowanie, które utrwały się w warunkach ubezpieczenia turystycznego i w komunikacji z klientem, a mają swe specyficzne, zawężone znaczenie, które często odbiega od wyobrażeń znaczeniowych przeciętnego czytelnika. Dla przykładu termin „choroby przewlekłe” w ubezpieczeniu podróżnym będzie neosemantyzmem, czyli przybierze inne znaczenie niż w medycynie i potocznym rozumieniu. Neosemantyzmy są jedną z cech języka ubezpieczeniowego. Spotykamy również archaizmy, częstsze w tekstach hiszpańskich niż polskich⁵.

Można mówić o ujednoliconych przepisach i terminologii na rynku ubezpieczeniowym w Unii Europejskiej (Lemkowska 2005; Baranowska-Zajac 2017). Oprócz tego, wiele firm ubezpieczeniowych oraz asystorów (czyli firm obsługujących operacyjnie świadczenia polisowe głównego ubezpieczyciela i przejmujących kontakt z klientem), np. Allianz, AWP, AXA, Europ Assistance, Generali, itd. to firmy ponadnarodowe, które wprowadzają zintegrowany pakiet polis w UE. Polisy tych firm mają podobny schemat w wielu krajach, a różnią się jedynie uwarunkowaniami lokalnymi. Należy też wspomnieć, że również przewoźnicy lotniczy, np. Air France, KLM, EasyJet, British Airways, często oferują ubezpieczenia podróży tego samego ubezpieczyciela dla różnych krajów, zmieniając warunki polis jedynie w szczegółach. W ten sposób nie tylko przepisy prawa, ale i duże towarzystwa oraz międzynarodowa likwidacja szkód przyczyniają się do utrwalania ekwiwalentów w języku ubezpieczeniowym. Z tego powodu możemy uznać, że warunki ubezpieczenia dużych towarzystw ubezpieczeniowych posługują się ujednoliconą terminologią, ekwiwalentami składniowymi i żargonem.

⁴ Por. rozróżnienie między językiem prawnym i prawniczym (m.in. Pieńkos 1999: 13-17; Jopek-Bosiacka 2006).

⁵ Neosemantyzmy i archaizmy są typowe dla języka prawnego i prawniczego (Pawelec 2008: 11-12).

Kolejny przyczynek do ujednolicenia terminologii ubezpieczeniowej między Polską a Hiszpanią, stanowią konwencje, np. Konwencja o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii, podpisana w Madrycie dnia 22 lutego 2001 r. (Dz.U. 2004 Nr 28 poz. 244), choć Konwencja nie dotyczy ubezpieczeń prywatnych.

Polski Rzecznik Finansowy na stronie internetowej www.rf.gov.pl przygotował dla turystów napisane przystępnym językiem kompendium wiedzy o częściach składowych ubezpieczenia turystycznego⁶. Hiszpańska Dyrekcja Generalna ds. Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych nie oferuje takiego wsparcia terminologicznego, można je natomiast znaleźć na stronach internetowych poszczególnych ubezpieczycieli⁷.

O słownictwie w warunkach ubezpieczenia można mówić w kategoriach języka specjalistycznego, języka zawodowego, idiolektu specjalistycznego lub technolektu (por. Grucza 2008: 12, 138; Wojnicki 1991: 46; Mitera 2017: 20-21). Niemniej jednak, jak wskazano wcześniej, jest to język o charakterze ponadnarodowym w ramach Unii Europejskiej. Nie jest to język ścisły, ponieważ zależy od konwencji właściwej ubezpieczeniom i ustalonych wewnętrznie relacji w ramach warunków ubezpieczenia (por. Dickel 2003: 139).

4. Zmiany w języku warunków ubezpieczenia

Jeszcze w pierwszej dekadzie XXI wieku Ogólne warunki ubezpieczenia – czyli podstawowy dokument z warunkami polisy – wielu ubezpieczycieli w Polsce obfitowały w naleciałości języka urzędowego, takie jak schematyzm, standaryzacja, spiętrzenia składniowe, bezosobowość, asymetria nadawczo-odbiorcza (por. Poprawa 2012). Na skutek wytycznych Unii Europejskiej i trendów w mediach elektronicznych obecny model instytucjonalnej komunikacji pisemnej z odbiorcą zmierza w kierunku dostępności, przystępności, dialogu i uprzejmości (Poprawa 2012: 230; Zaczykiewicz 2008: 150)⁸. Idzie to w parze z trendami w komunikacji publicznej. Obecnie zaleca się stosowanie prostego języka mającego „zmniejszyć wieloznaczność, złożoność i redundancję wypowiedzi, a w konsekwencji – zapewnić jej szybkie i bezstratne odkodowanie nawet osobom słabo wykształconym” (Piekot, Zarzeczny, Moroń 2017: 100).

⁶ https://rf.gov.pl/porady-sezonowe/Ubezpieczenia_turystyczne__482 (dostęp: 20.08.2019).

⁷ Np. <https://www.allianz-assistance.es/informacion-util/preguntas-frecuentes/respuestas/glosario/> (dostęp: 20.08.2019).

⁸ Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej, http://www.ombudsman.europa.eu/code/pdf/pl/code2005_pl.pdf (dostęp: 22.08.2017).

Ogólne warunki ubezpieczenia polis są skierowane do szerokiego grona klientów, więc można im przypisać cechy języka komunikacji publicznej. Jest to komunikacja specyficzna, bo z jednej strony warunki ubezpieczenia muszą posługiwać się terminami prawnymi zgodnymi z ustawodawstwem, a z drugiej strony rynek i klienci preferują coraz większą przystępność treści. Język ten, zachowując elementy frazeologii prawnej, spełnia rolę perswazyjną, przerabiając treści ustawy i wprowadzając je w realia polis turystycznych (por. Lizisowa 2005: 192-193). Ponadto przystępność w komunikacji z klientem wiąże się z pewnymi tendencjami w języku biznesu (Mamet 1997: 65), zwłaszcza uproszczeniem składni i gramatyki, aby warunki ubezpieczenia były zrozumiałe – mimo terminów specjalistycznych – dla klienta, dla pracodawcy i dla biura podróży. Ubezpieczyciele wychodzą naprzeciw odbiorcy i przygotowując warunki polisy, mają na uwadze ich zrozumiałość. Przyjmują perspektywę odbiorcy, nazywają go bezpośrednio i mówią, co powinien, a czego nie powinien robić, np. „Ubezpieczony powinien niezwłocznie...” (Sokół 2010: 50).

Ubezpieczyciele korzystają coraz częściej z audytów językowych i szkoleń dla pracowników, którzy komunikują się z klientami na piśmie. Nawiązują na tym polu współpracę z ośrodkami naukowymi. Przykładem wsparcia naukowego, które przekłada się na praktyczne zastosowanie w dokumentach ubezpieczeniowych, jest np. działalność Pracowni Prostej Polszczyzny Uniwersytetu Wrocławskiego, w ramach której specjaliści prowadzą szkolenia oraz interweniują w składnię i gramatykę dokumentów zarówno instytucji państwowych, takich jak ZUS, Rzecznik Praw Obywatelskich, ministerstwa, jak i towarzystw ubezpieczeniowych⁹.

5. Analiza terminologiczna

Przedmiotem analizy terminologicznej są teksty ustaw oraz warunki ubezpieczenia dla wybranego typu ryzyk ubezpieczanych przez największe towarzystwa w Polsce i w Hiszpanii. Największy udział w polskim rynku ubezpieczeń mają: PZU, Ergo Hestia, Warta, Allianz, AXA¹⁰. W Hiszpanii do największych należą: Vida Caixa, MAPFRE, Zurich Insurance Group, Mutua Madrileña, Allianz, Catalana Occidente, AXA, Generali i BBVA Seguros¹¹.

⁹ Dane dostępne na stronie internetowej Pracowni Poprawnej Polszczyzny UWroc, www.ppp.uni.wroc.pl (dostęp: 15.08.2019).

¹⁰ Źródło: Raport o stanie sektora ubezpieczeń po I kwartale 2019 roku opracowany przez Komisję Nadzoru Finansowego, https://www.knf.gov.pl/?articleId=66635&p_id=18 (dostęp: 15.08.2019).

¹¹ Źródło: zestawienie www.acierto.com dotyczące 2015 r. (dostęp: 15.08.2019).

Język ubezpieczeń turystycznych w przekładzie zawiera zarówno terminy o maksymalnym stopniu kompletności (np. ubezpieczenie, suma ubezpieczenia, składka), jak i terminy o średnim i niemaksymalnym stopniu kompletności (rodzaje ubezpieczonego ryzyka) (por. Mela 2009: 94).

Jednocześnie specyfiką języka ubezpieczeniowego jest interdyscyplinarność zauważalna przy tworzeniu glosariuszy ubezpieczeniowych (Mela 2009: 93). W warunkach ubezpieczeń turystycznych oprócz nawiązań do ustaw ubezpieczeniowych pojawiają się pojęcia z prawa karnego (np. rozbój, czyn niedozwolony), prawa procesowego (np. stawiennictwo obowiązkowe w sądzie jako warunek rezygnacji z podróży), prawa pracy (rodzaj umowy o pracę), kodeksu drogowego (wypadki komunikacyjne), prawa rodzinnego (kolejność uposażonych, definicja członka rodziny), a także z dziedzin pozaprawnych. Szczególnie obecna jest terminologia medyczna, np. definicje zaburzeń psychicznych w odniesieniu do międzynarodowej klasyfikacji chorób ICD 10, określone jednostki chorobowe wykluczone ze świadczeń (np. epilepsja, dyskopatia) czy rozróżnienie zwichnięcia od skręcenia stawu. Pojawiają się nawet definicje meteorologiczne np. deszczu nawalnego (jako ewentualnego powodu uszkodzenia bagażu), odległości od linii brzegowej w milach morskich i inne. Na tej podstawie można stwierdzić, że ubezpieczenia turystyczne wyróżniają się na tle innych ubezpieczeń szczególnie dużą rozległością terminologiczną i interdyscyplinarnością językową.

6. Terminologia polska i hiszpańska

6.1. Strony, osoby i składka w umowie ubezpieczeniowej

Stronom umowy ubezpieczenia przypisane są określone nazwy i uprawnienia. Firma ubezpieczeniowa zwana ubezpieczycielem (*asegurador*) umożliwia zawarcie umowy ubezpieczającemu (*tomador del seguro*), czyli osobie fizycznej lub prawnej, który we wniosku ubezpieczeniowym (*proposición de seguro*) określa szczególne warunki ubezpieczenia, a następnie podpisuje umowę na bazie tych warunków i opłaca składkę (*prima*). Składkę wylicza się w oparciu o wiele zmiennych, m. in. szkodowość (*siniestralidad*). W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia ubezpieczyciel może dokonać częściowego zwrotu składki, czyli storno (*extorno de prima*). Umowę zawiera się na rzecz ubezpieczonego (*asegurado*), czyli osoby, która będzie korzystała ze świadczeń polisy. W przypadku śmierci ubezpieczonego niektóre świadczenia może w jego imieniu pobrać uprawniony/ uposażony (*beneficiario*). Ustawodawstwo każdego z państw oraz ogólne warunki ubezpieczenia definiują, kto może stać się uposażonym

oraz kolejność uposażonych pod względem ważności i proporcji pobierania świadczeń. Również sam ubezpieczony może dobrowolnie wskazać uposażonych i dysponować ich udziałem w świadczeniu¹². W przypadku ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej lub zawodowej pojawia się kolejny interwenient, czyli poszkodowany (*perjudicado*). Nie jest on bezpośrednio stroną umowy ubezpieczenia, ale nabywa uprawnienia do określonych świadczeń z tytułu odpowiedzialności ubezpieczonego za wyrządzoną szkodę. Istotną rolę w procesie zawarcia polisy odgrywa pośrednik. Coraz bardziej popularny staje się zakup polis on-line, ale klienci wciąż zwracają się do agenta ubezpieczeniowego (*agente de seguros, mediador de seguros*) lub brokera ubezpieczeniowego (*corredor de seguros*). Agent jest związany umową agencyjną z jednym ubezpieczycielem, który przyjmuje odpowiedzialność za ewentualne błędy agenta, natomiast broker oferuje produkty różnych ubezpieczycieli i działa na własną odpowiedzialność.

Przy tej okazji należy wymienić rodzaje polis ze względu na ubezpieczonego. W polisie imiennej (*póliza nominativa*) ubezpieczony jest określony z imienia i nazwiska, natomiast w polisie na okaziciela (*póliza al portador*) takie dane nie figurują. Firmy czasem zawierają na rzecz podróżujących służbowo pracowników polisę grupową (*póliza colectiva*).

6.2. Ogólne i szczególne warunki ubezpieczenia

Warunki ubezpieczenia dzielą się na ogólne i szczególne. Ogólne warunki ubezpieczenia (*Condiciones generales de seguro*) są obszernym dokumentem, w którym ubezpieczyciel stara się wyczerpująco przedstawić definicje poszczególnych pojęć, takich jak zakres terytorialny (*alcance territorial*), okres ochrony ubezpieczeniowej (*vigencia del seguro*), a także zakres swojej odpowiedzialności za szkodę, ubezpieczone ryzyka (*siniestro asegurado, daño asegurado, riesgo asegurado*), tzw. wyłączenia lub wykluczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela (*exclusiones de cobertura*), postępowanie na wypadek szkody (*procedimiento en caso de siniestro*), okres przedawnienia roszczeń (*prescripción*). Ogólne warunki dotyczą wszystkich polis zawartych pod określoną nazwą i w czasie obowiązywania tych warunków.

Treść Szczególnych warunków ubezpieczenia (*Condiciones especiales de seguro*) jest indywidualnie określana dla każdej umowy, jednak szczególne warunki są jej obiektywnymi i obowiązkowymi elementami. Ubezpieczający podaje w nich najważniejsze informacje właściwe konkretnej polisie. Tu znajdują się

¹² Kodeks cywilny art. 831 i 832; Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro art. 84-87.

informacje o stronach umowy ubezpieczenia, ubezpieczającym i ubezpieczonym, o sumie ubezpieczenia lub sumie gwarancyjnej (*suma asegurada, capital asegurado*), czyli o maksymalnej kwocie przysługującej na świadczenia, o dacie zawarcia polisy (*fecha de suscripción*), datach początku i końca okresu ubezpieczenia (*fecha de inicio, fecha de caducidad*), a także o wysokości pobranej składki (*prima*). Czasem ubezpieczyciel dla przejrzystości dodaje informacje o głównych ubezpieczonych szkodach (*daños cubiertos*) lub ryzykach (*riesgos cubiertos, intereses asegurados*). W warunkach szczególnych podaje się też informacje o tzw. rozszerzeniach lub zaostreniach ryzyka (*aumento de la cobertura, agravación del riesgo, riesgos agravados*). Mogą do nich należeć np. zaostrenia chorób przewlekłych (*agravación de enfermedades crónicas, enfermedades pre-existent*), sporty wysokiego ryzyka (*deportes de riesgo*), wyczynowe uprawianie sportów (*deportes de competición*), praca fizyczna (*trabajo manual*) i inne. Za rozszerzenie ryzyka klient płaci dodatkową składkę (*sobreprima*).

6.3. Frazeologia i żargon

Można zauważyć tendencję w kierunku większej przystępności języka warunków ubezpieczenia dla stron umowy, co przekłada się na uproszczoną konstrukcję zdań i wyeliminowanie wyrażen typowo kancelaryjnych. Jednak w dalszym ciągu pojawiają się w warunkach ubezpieczenia i w komunikacji z ubezpieczonym utarte zwroty. Wynikają one po pierwsze z przepisów prawa, a po drugie z utrwalanych przez lata nawyków frazeologicznych. Jest to zrozumiałe, ponieważ z powodu interpretacji prawnej sądów i organów nadzoru ubezpieczyciel musi dbać o zbieżność terminologiczną warunków ubezpieczenia z treścią ustaw.

Stałe związki frazeologiczne, a wręcz żargon ubezpieczeniowy, pojawiają się zarówno w polskich, jak i hiszpańskich warunkach ubezpieczenia. Należą do nich na przykład: ochrona ubezpieczeniowa (*cobertura de seguro*), wyłączenie odpowiedzialności (*exclusión de la cobertura*), utracone korzyści (*lucro cesante*), stopień uszczerbku (*grado de invalidez*), trwały uszczerbek na zdrowiu (*invalidez permanente*), bezsporna część świadczenia (*indemnización inatacable*), wystąpienie lub zaistnienie szkody (*ocurrencia del siniestro*), zdarzenie losowe (*hecho fortuito*), siła wyższa (*fuerza mayor*), zmniejszenie wymiaru szkody (*aminoración de las consecuencias del siniestro*), świadczenie wynikające ze szkody (*prestación derivada del siniestro*), zgłoszenie szkody (*declaración del siniestro*), likwidacja szkody (*liquidación del siniestro*), opóźnienie w spełnieniu świadczenia (*mora en el cumplimiento/ satisfacción de la prestación*), naprawienie lub przywrócenie przedmiotu szkody (*reparación o reposición del objeto siniestrado*) i bezpodstawne wzbogacenie się (*enriquecimiento injusto*).

Szczególnie w języku hiszpańskim zwraca uwagę występowanie słów wyszukanych i związków frazeologicznych, których przeciętny użytkownik języka używa rzadko lub jako skrajnie urzędowy synonim. I tak do wystąpienia szkody w języku hiszpańskim często stosuje się czasownik *acaecer* i jego pochodne w wyrażeniach *acaecimiento del siniestro*, *siniestro acaecido*, a do określenia miejsca pochówku – *lugar de inhumación* zamiast bardziej powszechnego *lugar de entierro*. Chorobę przewlekłą spotyka się nie tylko w potocznie używanej wersji *enfermedad crónica*, lecz także w specyficznej wersji ubezpieczeniowej *enfermedad preexistente*. Z kolei nagle zachorowanie to *enfermedad sobrevenida*, czyli termin typowy dla hiszpańskich tekstów prawnych, a nieobecny np. w tekstach medycznych¹³.

6.4. Najczęstsze pomyłki terminologiczne

Nie tylko tłumacz może mieć problem z rozróżnieniem pola semantycznego pozornie zbliżonych pojęć. Wcześniej wymieniono osoby biorące udział w zawieraniu umowy, np. agent i broker, ubezpieczyciel, ubezpieczający i ubezpieczony. Innymi kłopotliwymi terminami są np. odszkodowanie a zadośćuczynienie, wartość rzeczywista a wartość nowa, franszyza relatywna a franszyza absolutna.

Odszkodowanie (*indemnización*) to rekompensata za rzeczywiście poniesioną szkodę, czyli turysta odzyskuje koszty leczenia na podstawie dowodów zapłaty, a poszkodowany uzyskuje rekompensatę za utracone korzyści z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy wypadku na podstawie dokumentów wykazujących wartość strat. Gdyby turysta lub poszkodowany chciał ubiegać się o zwrot kosztów lub utraconych korzyści u więcej niż jednego ubezpieczyciela, doprowadziłoby to do jego bezpodstawnego wzbogacenia się (*enriquecimiento injusto*). Natomiast zadośćuczynienie (*indemnización resarcitoria*, *resarcimiento*) odnosi się do wartości mniej określonych. Poszkodowani mogą się ubiegać o zadośćuczynienie za ból i cierpienie, które spowodowała szkoda, za utracone korzyści niewymierne (np. gdy wypadek uniemożliwił udział w uroczystościach rodzinnych). W ubezpieczeniach turystycznych zadośćuczynienie jest zwykle wyraźnie wykluczone w przypadku bezpośrednio ubezpieczonego, natomiast dopuszczalne, jeśli ubiega się o nie poszkodowany z odpowiedzialności cywilnej sprawcy.

Kolejnym terminem jest wartość rzeczywista szkody (*valor real*, *valor en uso*). Na przykład, właściciel uszkodzonej walizki zakupionej 2 lata wcześniej za 400 zł nie może się zwykle spodziewać, że uzyska odszkodowanie w wysokości

¹³ Np. Real Decreto 557/2017 z 20 kwietnia 2017 r., art. 126 ust. 2.

400 zł. Ubezpieczyciel odejmie wtedy tzw. stopień zużycia technicznego (*depreciación por antigüedad, depreciación por vetustez*) za 2 lata i wypłaci odszkodowanie za rzeczywistą wartość walizki. Rzadko spotykane jest ubezpieczenie gwarantujące zwrot tzw. wartości nowej (*valor de nuevo*), tak jakby przedmiot nie był używany, czyli wartości odtworzeniowej (*valor de reconstrucción*) lub gwarantujące zwrot aktualnie obowiązującego kosztu nowego przedmiotu, jego wartości rynkowej (*valor de reposición*).

Inny termin to franszyza absolutna (*franquicia absoluta*) czyli udział własny (*un deducible*) wniesiony przez ubezpieczonego w przypadku wystąpienia szkody. Jest to kwota lub procent wartości szkody. Przykładowo w przypadku kosztu leczenia ubezpieczony w każdym przypadku zapłaci np. 100 zł, a pozostałą część pokryje ubezpieczyciel. Franszyza względna lub relatywna (*franquicia relativa*) to kwota, poniżej której ubezpieczyciel nie zwróci kosztów.

7. Podsumowanie

Terminologia i składnia widoczna w języku ubezpieczeń turystycznych jest z jednej strony reprezentatywna dla języka ubezpieczeń w ogóle, a z drugiej strony ich specyfiką jest powiązanie z innymi dziedzinami wiedzy oraz specyficzny żargon. Regulacje prawne w Unii Europejskiej, tendencje rynkowe oraz ponadnarodowa działalność ubezpieczycieli przyczyniają się do standaryzacji ekwiwalentów przekładowych w warunkach ubezpieczeń turystycznych w Polsce i w Hiszpanii.

Glosariusz podstawowej terminologii z zakresu ubezpieczeń turystycznych

TERMIN HISZPAŃSKI	TERMIN POLSKI
el acaecimiento del siniestro	wystąpienie szkody
el agente de seguros; el mediador de seguros	agent ubezpieczeniowy
la agravación de enfermedades crónicas; de enfermedades preexistentes	zaostrenie chorób przewlekłych
la agravación del riesgo; los riesgos agravados	zaostrenie ryzyka
el alcance territorial	zakres terytorialny
la aminoración de las consecuencias del siniestro	zmniejszenie wymiaru szkody
el asegurado	ubezpieczony
el asegurador	ubezpieczyciel
el aumento de la cobertura	rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej
el beneficiario	uposażony
la cobertura de seguro	ochrona ubezpieczeniowa

las condiciones especiales de seguro	szczególne warunki ubezpieczenia
las condiciones generales de seguro	ogólne warunki ubezpieczenia
el corredor de seguros	broker ubezpieczeniowy
el daño cubierto	ubezpieczona szkoda
la declaración del siniestro	zgłoszenie szkody
el deducible	udział własny
el deporte de competición	sport wyczynowy
el deporte de riesgo	sport wysokiego ryzyka
la depreciación por antigüedad; la depreciación por vetustez	stopień zużycia technicznego
la enfermedad crónica; la enfermedad preexistente	choroba przewlekła
la enfermedad sobrevenida	nagle zachorowanie
el enriquecimiento injusto	bezpodstawne wzbogacenie się
las exclusiones de cobertura	wyłączenia; wykluczenia odpowiedzialności ubezpieczyciela
el extorno de prima	storno
la fecha de caducidad	data końca ochrony ubezpieczeniowej; okresu ubezpieczenia
la fecha de inicio	data początku ochrony ubezpieczeniowej; okresu ubezpieczenia
la fecha de suscripción	data zawarcia polisy
la franquicia absoluta	franszyza absolutna
la franquicia relativa	franszyza względna
la fuerza mayor	siła wyższa
el grado de invalidez	stopień uszczerbku
el hecho fortuito	zdarzenie losowe
la indemnización	odszkodowanie
la indemnización inatacable	bezsportna część świadczenia
la indemnización resarcitoria; el resarcimiento	zadośćuczynienie
la invalidez permanente	uszczerbek na zdrowiu
la invalidez permanente parcial	częściowy uszczerbek na zdrowiu
la invalidez permanente total	całkowity uszczerbek na zdrowiu
la liquidación del siniestro	likwidacja szkody
el lucro cesante	utracone korzyści
el lugar de inhumación	miejsce pochówku
la mora en el cumplimiento; en la satisfacción de la prestación	opóźnienie w spełnieniu świadczenia
la ocurrencia del siniestro	wystąpienie szkody; zaistnienie szkody
el perjudicado	poszkodowany
la póliza al portador	polisa na okaziciela
la póliza colectiva	polisa grupowa
la póliza nominativa	polisa imienna
la prescripción	przedawnienie roszczeń
la prestación derivada del siniestro	świadczenie wynikające ze szkody
la prima	składka
el procedimiento en caso de siniestro	postępowanie na wypadek szkody

la proposición de seguro	wniosek ubezpieczeniowy
la reparación; la reposición del objeto siniestrado	naprawienie lub przywrócenie przedmiotu szkody
el riesgo cubierto; el interés asegurados	ubezpieczone ryzyko
la siniestralidad	szkodowość
el siniestro; el daño	szkoda
el siniestro asegurado; el daño asegurado; el riesgo asegurado	ubezpieczone ryzyko
la sobreprima	dotatkowa składka
la suma asegurada; el capital asegurado	suma ubezpieczenia; suma gwarancyjna
el tomador del seguro	ubezpieczający
el trabajo físico; el trabajo manual	praca fizyczna
el valor de nuevo	wartość nowa
el valor de reconstrucción; el valor de reposición	wartość odtworzeniowa; wartość rynkowa
el valor real; el valor en uso	wartość rzeczywista szkody
la vigencia del seguro	okres ochrony ubezpieczeniowej

BIBLIOGRAFIA

- Baranowska-Zajac W. (2017) *Działalność ubezpieczeniowa w Polsce po implementacji dyrektywy Solvency II*. Warszawa: CeDeWu.
- Biel Ł. (2014) *Lost in the Eurofog: The Textual Fit of Translated Law*. Frankfurt Am Mein: Peter Lang.
- Dickel A. (2003) „Rodzaje ekwiwalencji przekładowej tekstów specjalistycznych”, w: Kielar B.Z., Grucza S. (red.) *Języki specjalistyczne 3. Lingwistyczna identyfikacja tekstów specjalistycznych*. Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych UW, 134-146.
- Gasińska M. (2013) „Ubezpieczenia turystyczne w systemie ubezpieczeń gospodarczych”. *Zeszyty Naukowe Uczelni Vistula* (32/2013), 48-67.
- Grucza S. (2008) *Lingwistyka języków specjalistycznych*. Warszawa: Katedra języków specjalistycznych UW.
- Jopek-Bosiacka A. (2006) *Przekład prawny i sądowy*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Lemkowska M. (2005) *Jednolity rynek ubezpieczeniowy Wspólnoty Europejskiej*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Lizisowa M. T. (2005) „Język prawny w obiegu społecznym”, w: Gajda S., Markowski A., Porayski-Pomsta J. (red.) *Polska polityka komunikacyjnojęzykowa wobec wyzwań XXI wieku*. Warszawa: Elipsa, 177-196.
- Mamet P. (1997) „Język biznesu – próba zdefiniowania pojęcia dla celów dydaktyki języka obcego”, w: Arabski J. (red.) *Języki specjalistyczne – język biznesu. Materiały konferencyjne*. Katowice: Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego i Języków Obcych w Katowicach, 51-74.
- Mela W. (2009) „Wybrane zagadnienia konstruowania wielojęzycznego tezaury z dziedziny ubezpieczeń”, w: Łukasik M. (red.) *Publikacja jubileuszowa I. Na drodze wiedzy specjalistycznej*. Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych UW, 90-98.

- Mitera E. (2017) „Język specjalistyczny a język podstawowy – elementy wspólne i różnicujące”, w: Gabrys-Barker D., Kalamarz R (red.) *Języki specjalistyczne. Teoria i praktyka glottodydaktyczna*. Katowice: Uniwersytet Śląski, 15-26.
- Pawelec M. (2008) „Zagadnienia związane z poprawnością językową w Zasadach techniki prawodawczej”, w: Frączek M., Niewiadomski A., Pawelec R. (red.) *Gdzie prawo niepewne, tam nie ma prawa. Rozważania o prawie, języku i kulturze*. Warszawa: Uniwersytet Warszawski, 9-21.
- Piekot T., Zarzeczny G., Moroń E. (2017) „Prosta polszczyzna w praktyce. Standaryzacja języka serwisu Obywatel.gov.pl”, w: Kłosińska K., Zimny R. (red.) *Przyszłość polszczyzny – polszczyzna przyszłości*, Warszawa: Narodowe Centrum Kultury, 251-265.
- Pieńkos J. (1999) *Podstawy juryslingwistyki. Język w prawie – prawo w języku*. Warszawa: Muza.
- Poprawa M. (2012) „Kancelaryjna rutyna czy niezamierzona propaganda? — rozmyślanie się wzorców gatunkowych i stylistycznych we współczesnej komunikacji administracyjnej”, *Język a Kultura* (23), 223-241.
- Raport Rzecznika Finansowego. *Ubezpieczenia turystyczne, czerwiec 2018*. Warszawa. https://rf.gov.pl/pdf/Raport_Ubezpieczenia_turystyczne_czerwiec2018.pdf (dostęp: 15.08.2019).
- Raport o stanie sektora ubezpieczeń po I kwartale 2019 roku opracowany przez Komisję Nadzoru Finansowego, https://www.knf.gov.pl/?articleId=66635&p_id=18 (dostęp: 15.08.2019).
- Sokół A. (2010) „Rozmowy o prawie – różnice językowe w ujmowaniu kwestii prawnych przez prawników i osoby poszkodowane. Analiza językowa programu pt.: „Zapytaj prawnika””, w: Michalewski K. (red.) *Język w prawie, administracji i gospodarce*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 47-55.
- Wojnicki S. (1991) *Nauczanie języków obcych do celów zawodowych*. Warszawa: Wiedza Powszechna.
- Zaczykiewicz J. (2008) „Pluralizm językowy Unii Europejskiej a praca tłumaczy”, w: Warchał J., Krzyżyk D. (red.) *Polska polityka językowa w Unii Europejskiej*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 148-173.

Strony internetowe:

- www.acierto.com (dostęp: 15.08.2019).
- <https://www.allianz-assistance.es/informacion-util/preguntas-frecuentes/respuestas/glosario/> (dostęp: 20.08.2019).
- [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-global-insurance-trends-analysis-2018/\\$File/ey-global-insurance-trends-analysis-2018.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-global-insurance-trends-analysis-2018/$File/ey-global-insurance-trends-analysis-2018.pdf) (dostęp: 25.08.2019).
- http://www.ombudsman.europa.eu/code/pdf/pl/code2005_pl.pdf (dostęp: 22.08.2017).
- www.ppp.uni.wroc.pl (dostęp: 15.08.2019).
- https://rf.gov.pl/porady-sezonowe/Ubezpieczenia_turystyczne__482 (dostęp: 20.08.2019).

Teksty źródłowe – warunki ubezpieczenia:

- Condiciones generales de la póliza de asistencia sanitaria (Adeslas SegurCaixa) Mod. 1-87510822 V2, https://www.caixabank.es/deployedfiles/particulars/Estaticos/PDFs/Seguros/VIDA_CAST.PDF (dostęp: 20.08.2019).

- Condiciones generales del seguro de multirriesgo de viaje "EasyJet" (Mondial Assistance) 02.10.2009, http://www.magroup-online.com/EZY/ES/ES/EZY_ES_es_TCes_EZY_Comprehensive_Luggage_1700_02102009.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Condiciones generales del seguro de viaje "Passport Asistencia" (Allianz), <https://www.segurclick.com/condiciones/Condiciones-Generales-Viaje-AllianzPassClassic.pdf> (dostęp: 20.08.2019).
- Condiciones generales. Seguro de asistencia en viaje (AXA) 15.06.2018, <https://www.axa-assistance-segurodeviaje.es/Resources/Conditions/20180615/CONDICIONES%20GENERALES%20SEGURO%20DE%20VIAJE.pdf> (dostęp: 20.08.2019).
- Condiciones generales y condiciones generales específicas Generali Viaje, elección G50807, <https://www.famcaminos.es/documents/84607/98279/Condicionado+GENERALI+particulares.pdf/37b71c2b-9819-4048-96ed-2148342debbf> (dostęp: 20.08.2019).
- Condiciones particulares – Seguro Garantía Total Plus (Asegurador Bilbao C.A.) 1-26-5230979, https://backnuevo.europaylas.net/backnuevo/content/web/images/files/Condiciones%20Generales_Garant%C3%ADa%20Total%20Plus_P%C3%B3liza%201-26-5230979_04-18.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Póliza de seguro de asistencia en viaje. Condiciones generales Segurviaje (MAPFRE) Mod. 520-100-SG-EDICIÓN 01/11, https://app.mapfre.com/ccm/content/documentos/seguos_generales/fichero/Condicionado-general-520-100-SG-01-11-Espanyol.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Ogólne warunki ubezpieczenia w podróży Air France (AWP P&C S.A. Oddział w Polsce) 01.01.2018, https://www.airfrance.pl/PL/pl/pdf/PL_pl_en_CGFormule3.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Ogólne warunki ubezpieczenia w podróży Globtroter (Allianz) 01.07.2018, https://www.allianz.pl/content/dam/onemarketing/cee/azpl/dokumenty/turystyczne/archiwum/OWU_Globtroter_owu_globtroter_05-15.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Ogólne warunki ubezpieczenia Hestia Podróże (Ergo Hestia) 13.08.2012, http://www.bankubezpieczen.pl/files/OWU/HESTIA/Ogolne_warunki_ubezpieczenia_OWU_HESTIA_PODROZE.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Ogólne warunki ubezpieczenia indywidualne podróże Kontynenty (AXA) 11.09.2015, https://www.axatravel.pl/pliki/OWU_Kontynenty.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Ogólne warunki ubezpieczenia podróży zagranicznych „Bezpieczna Podróż” (Generali) 28.09.2018, https://www.generali.pl/files/strefa-klienta/wazne_dokumenty/wszystkie/owu_podrozy_zagranicznych_bezpieczna_podroz_dla_sieci_dealerskiej_obowiazujace_od_28_wrzesnia_2018_r.pdf (dostęp: 20.08.2019).
- Ogólne warunki ubezpieczenia PZU Wojażer (PZU) 06.07.2018, https://www.pzu.pl/_files/1513510 (dostęp: 20.08.2019).
- Ogólne warunki ubezpieczenia Warta Travel (Warta) 11.09.2015, https://www.warta.pl/documents/10157/7367934/WARTA%20OWU%20Travel%20Plus_C5562_int.pdf (dostęp: 20.08.2019).

Źródła prawa Unii Europejskiej

Dyrektywa 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej właścicieli pojazdów mechanicznych (Dz.U. L 263 z 7.10.2009).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2002/83/WE z dnia 5 listopada 2002 r. dotycząca ubezpieczeń na życie (Dz.U. L 345 z 19.12.2002).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. L 335 z 17.12.2009).

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz.U. L 12 z 17.01.2015)

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/467 z dnia 30 września 2015 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/35 w zakresie obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych w odniesieniu do kilku kategorii aktywów posiadanych przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji (Dz.U. L 85 z 1.04.2016).

Źródła prawa w Polsce

Konwencja o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii, podpisana w Madrycie dnia 22 lutego 2001 (Dz.U. 2004 nr 28 poz. 244).

Ustawa z dnia 22 maja 2013 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003 nr 124 poz. 1152).

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz.U. 2015 poz. 1348).

Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz.U. 2017 poz. 2486).

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015 poz. 1844).

Ustawa z dnia 21 lipca 2016 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. 2006 nr 157 poz. 1119).

Źródła prawa w Hiszpanii

Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro (BOE núm. 250, de 17.10.1980).

Ley 26/2006, de 17 de julio, de *mediación de seguros* y *reaseguros privados* (BOE núm. 170, de 19.07.2006).

Ley 20/2015, de 14 de julio, de ordenación, supervisión y solvencia de las entidades aseguradoras y reaseguradoras (BOE núm. 168, de 15.07.2015).

Real Decreto Legislativo 8/2004 de 29 de octubre, por el que se aprueba el Texto refundido de la *Ley sobre responsabilidad civil y seguro en la circulación de vehículos a motor* (BOE núm. 267, de 5.11.2004).

Real Decreto Legislativo 4/2015 de 23 de octubre (texto refundido de la *Ley del Mercado de Valores*) (BOE núm. 255, de 24.10.2015).

SUMMARY

The aim of the article is to present the vocabulary functioning on the Polish and Spanish market in the tourist insurance sector, as well as the specifics of insurance vocabulary. The author discusses legal regulations in both countries, features of the language of insurance conditions and equivalents of the key Polish and Spanish concepts.

Key words: travel insurance, translation, insurance conditions, language for specific purposes

Katarzyna Madyjewska, adiunkt i koordynator sekcji hiszpańskiej w Instytucie Lingwistyki Stosowanej UW, wykładowca Interdyscyplinarnego Podyplomowego Studium Kształcenia Tłumaczy UW, zajmuje się tematyką przekładu specjalistycznego i międzykulturowego, tłumacz przysięgły języka hiszpańskiego.